

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรตำบลแสนสุข เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเชิงปริมาณ โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานและคณะกรรมการชุมชน ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สถานีตำรวจภูธรตำบลแสนสุข รวม 4 ตำบล แยกเป็นหมู่บ้าน 17 หมู่บ้าน และชุมชน 10 ชุมชน รวมผู้นำชุมชนจำนวน 213 คน ดังนี้ คือ

1.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ตำบลอ่างศิลา ตำบลบ้านปึก และตำบลเหมือง จำนวน 55 คน

1.2 ประธานคณะกรรมการและคณะกรรมการชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 158 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้มาจากการสุ่มประชากรและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครชชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 48 คน ประธานและคณะกรรมการชุมชน จำนวน 112 คน โดยมีลำดับการสุ่ม ดังนี้

2.1 กำหนดประชากรเป็นกลุ่ม (Cluster) ตามพื้นที่เขตการปกครองของตำบล จำนวน ตำบล ๆ ละ 1 กลุ่ม รวม 4 กลุ่ม โดยภายในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ครอบคลุมตามประชากรที่ต้องการศึกษาและในระหว่างกลุ่มมีคุณลักษณะเหมือนกันมากที่สุด

2.2 เลือกตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน ที่มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตำบลอ่างศิลา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ที่มาจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

กลุ่มที่ 2 ตำบลบ้านปึก กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน ที่มาจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

กลุ่มที่ 3 ตำบลเหมือง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ที่มาจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

กลุ่มที่ 4 ตำบลแสนสุข กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 112 คน ที่มาจากประธานชุมชน คณะกรรมการชุมชน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	55	48
ประธานและคณะกรรมการชุมชน	158	112
รวม	213	160

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและแนวทางการดำเนินการของผู้นำชุมชนในกิจกรรมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนรวมทั้งปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้นำชุมชนในกิจกรรมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแยกแบบสอบถามตามกิจกรรมด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็น 5 กิจกรรม คือสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม อาสาสมัครตรวจร่วมกับตำรวจ

เพื่อนบ้านเดือนกัญ ดำรงอาสา และอาสาสมัครจราจร แต่ละกิจกรรมแบ่งเป็น 4 ตอน คือ เรียงลำดับแนวคำถามออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพตามตำแหน่งคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานและคณะกรรมการชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจของผู้นำชุมชน ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) สอบถามความเข้าใจในด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลแนวทางการดำเนินการ ของผู้นำชุมชน ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามระดับการดำเนินงานในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้นำชุมชนลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) สอบถามในกิจกรรมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนลักษณะของ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ในกิจกรรมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแนวดำเนินการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ตามกิจกรรมที่เสนอแนะโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งสถานีตำรวจภูธรตำบลแสนสุข เกี่ยวกับกิจกรรมแจ้งข่าวอาชญากรรม อาสาสมัครตรวจร่วมกับตำรวจเพื่อนบ้านเดือนกัญ ดำรงอาสา และอาสาสมัครจราจร

2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

3. นำทฤษฎี แนวคิดและข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดมาสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้วัดระดับความรู้ความเข้าใจ แนวดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีหาความเที่ยงตรง (Validity) การหาค่าจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจสอบเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

1.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับความอนุเคราะห์มี ดังนี้

1.2.1 รศ.ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม

รองศาสตราจารย์ ภาควิชาวิจัย
และวัดผลการศึกษา

1.2.2 ผศ.ดร.ภารดี อนันต์นวิ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ภาคบริหารการศึกษา

1.2.3 รศ.ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ข้าราชการบำนาญ

1.2.4 พ.ศ.ท.ดร.ปกรณ์ มณีปกรณ์

รองผู้กำกับการฝ่ายป้องกันและ
ปราบปรามสถานีตำรวจภูธร
ตำบลแสนสุข

1.2.5 ร.ต.อ.เรืองสิทธิ์ ศรีสุวรรณ

รองสารวัตรป้องกันปราบปราม
สถานีตำรวจภูธรตำบลแสนสุข

1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย

2. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว (เฉพาะตอนที่ 2 แนวดำเนินการของผู้นำชุมชนในกิจกรรมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน) ไปทดสอบ (Try-out) ใช้กับผู้นำชุมชนในเขตตำบลแสนสุข ตำบลอ่างศิลา ตำบลเหมือง และตำบลแสนสุข ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายข้อกับคะแนนเฉลี่ยรวมของแบบสอบถามแต่ละด้าน (Item Total Correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายหัวข้อของแบบสอบถามระหว่าง .30-.85

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยจัดทำรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง (ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแต่ละกลุ่ม) จำนวน 160 คน กระจายใน 4 ตำบล คือ ตำบลอ่างศิลา 15 คน ตำบลบ้านปึก 18 คน ตำบลเหมือง 15 คน และตำบลแสนสุข 112 คน
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือกับ นายกเทศบาลเมืองแสนสุข นายกเทศบาลตำบลอ่างศิลา และกำนันแต่ละตำบลในการให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยขอความร่วมมือกับกลุ่มตัวอย่างโดยตรง
3. การเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองผลการเก็บพบ่าเก็บได้ 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และทำการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การให้คะแนน
4. แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
5. แบบสอบถามตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของผู้นำชุมชนในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
6. แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับแนวค่านิยมการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ ดังนี้

ตอบในช่อง “มากที่สุด”	ให้คะแนน	5	คะแนน
ตอบในช่อง “มาก”	ให้คะแนน	4	คะแนน
ตอบในช่อง “ปานกลาง”	ให้คะแนน	3	คะแนน
ตอบในช่อง “น้อย”	ให้คะแนน	2	คะแนน
ตอบในช่อง “น้อยที่สุด”	ให้คะแนน	1	คะแนน

การแปลความหมายของคะแนนจากแบบสอบถามทั้ง 4 ส่วนข้างต้น ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-25) ดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ดำเนินการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มากที่สุด

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ดำเนินการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มาก

คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ดำเนินการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปานกลาง

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ดำเนินการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน น้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ดำเนินการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน น้อยที่สุด

7. การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้นำชุมชน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของผู้นำชุมชน ในกิจกรรมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ
3. การวิเคราะห์แนวดำเนินการของผู้นำชุมชนในกิจกรรมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ